

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۸/۲۶

پوهنمل حاجي محمد نوزادي

د یوې پیړۍ ستري بریا ویاړونه

دوهمه برخه

په (۱۶ / ۸ / ۲۰۱۹) نیټه د ډنمارک هیواد په Aarhus ښار کی د میشتو افغانانو په زیار د استقلال د سلمی کالیزی د لمانځني په ویاړ یوه پراخه غونډه را بلل شوی وه چی هلته یی د اساسی بیانیی ویاړ ماته را بخښلی وو . دا هم د نوموړي بیانیی دوهمه او وروستی برخه :

ددې د پاره چې د استقلال په تر لاسه کولو کي د خپل ملت سر بنډني او میرانه و ستایي ، هغوی یی مخاطب و گرځول او داسی یی و ستایل :
« ای میلته !

هیچاه دغه استقلال او ازادی تاسو ته د سوغات په توگه نده درکړی . دا ویاړ یوازی او یوازی د لوی خدای د لطف ، د ستر پیغمبر د پیرزویو او ستاسی د میرانی او زړه ورتیا د برکته د هیوادلو په نصیب شوی دی . غیرت او دافتخار احساس تاسو ته دا جرئت در کړ څو د خپل استقلال د لاسته راوړلو په خاطر مو توره له پوښه را وباسی . پدی ډول تاسی د خپلی توری په زور و دغی د ویاړه ډکی موخی ته ورسیدلاست . خدای مکره افغانانو هیڅ کله هم نده غوښتی او و به نه غواړی چی د بل هیواد تر اسارت لاندی ژوند وکړی او د پردیو فرمان ومني (هر څوک چی اوبه د توری له تیغ نه چینی ، نوش جان دی شی . هرکی اب از دم شمشیر نوشد نوشش باد !) . له دې نه یی وروسته خپل کورنی او بهرني سیاست په لنډو ټکیو کي داسی څرگند کړ :

« همدا گری د خپل اولس په استازولی دتولو هغو دولتونو څخه چی زموږ استقلال یی په رسمیت پیژندلی دی ، د زړه له کومی مننه کوم . پسله دی نه به موږ د نړۍ د هیوادونو سره دوستانه اړیکي وساتو چی په تجارتي او سیاسی چاروکی مرستی را سره وکړی . ددی سره جوخت یی گاونډی هیوادونو ته چې هغه وخت ایران ، برتانییا او روسیه وه د خپل اولس په هکله داسی پیغام ورکړ :

« واقعیت خو دادی چی گاونډی هیوادونه باید زموږ سره په دوستی باندی ویاړ وکړی ، ځکه چی افغانستان یو شجاع او غښتلی هیواد دی . شاه امان الله چې د خپل هوډ برخه یی تر لاسه کړي وه ، اوس یی خلگو ته خاطره داسی څرگندوي :

« کله چی می د هیواد د ازادی تر لاسه کولو د پاره تصمیم ونيو ، زه دومره هوډمن وم چی که خدای مکره پدې هوډ کي ناکام سوی وای ، نور نو ما له خدایه ژوند نه غوښت . په لومړی قدم کی به ما خپل ژوند تاسو ته د استقلال د لاس ته راوړلو په خاطر قربانی کړی وای . که می چیری ناکامی په برخه شوی وای ، بیا هم له خپله هوډه نه اوبنتم او ځان وژنی ته می تصمیم نیولی وو ، مگر د بل تر اسارت لاندی به می ژوند نه وای کړی . که چیری تاسو زما ملا نه وای ترلی او په میرانه مو گام نه وای پورته کړی ، زه به هیڅ کله هم خپلی موخی ته رسیدلی نه وای او نور به می ژوند پر ځان باندی حرام گڼلای . ځکه نو ویلای سم چی تاسی ماته نوی ژوند را وباڅینه او تاسی پدی خبره باور ولری چی زه به پسله دی نه هم که اړتیا وی ، خپل ژوند ستاسی درنو ورونو په خاطر قربان کړم . شاه امان الله پدې ښه پوهیدی چی د هیواد پرمختگ یی بیله علم او معارف نه شونی ندي . ځکه یی نو د خلگو پام د ځوان نسل و روزلو داسی را و گرځاوه :

د پاڼو شمیره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکاري ته رابولي. په دغه پته له موږ سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنی د لیکنیزی بڼی پازوالی د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرو مخکی په خیر و لولی

« تر نن ورځی پوری د زده کړو دروازی ستاسی په مخ تړلی وی ، ځکه چی هیڅ هوښیار نارینه د نورو تر اسارت لاندی ژوند نه خوښاوه . که څه هم زه له تاسو نه د عمر له مخی کشر یم مگر بیا هم تاسو ته د یو معنوی پلار له مقام نه مشوره درکوم چی د خدای په خاطر د علم د زدو کړی لپاره نه ستړی کیدونکی هلی ځلی وکړی. تاسی باید خپل بچیان د زده کړو په هیله ښوونځیو ته ولیری ، تاسی باید د زده کړو په خاطر د خپلو ماشومانو څخه جلا والی هم ومنی او هغوی پریردی چی خارج ته یی د تعلیم په موخه واستوو . دوی یعنی ستاسو بچیان د همدغی لاری کولای سی خپل گران هیواد ته د خدمت کولو توان تر لاسه کړی اوستاسی نوم د نړی په تاریخ کی ژوندی وساتی.

ای ملته !

تاسو ته مخ در اړوم او په ټینگار درته وایم چی د خدای په پار د علم په تر لاسه کولو کی د هر ډول هلو ځلو څخه ځانونه مه سپموی او غفلت مه کوی. دا ځکه چی یوازی د علم د لاری تاسی کولای سی دینی او دنیاوی بریاوی په لاس راوړی او په یاد ولری چی بی علمه انسان خپل خدای هم پیژندلای نسی . « تر لوړو یادوونو وروسته د وطن په مینه مست ، ځوان شاه خپله وینا په لاندی ټکیو پای ته و رسول :

« ما څه موده مخکی د همدغه سپیڅلی منبر نه د افغانستان استقلال اعلان کړ او اوس د خدای نه منندوی چی نن و دغه هدف ته په رسیدلو سره ، زه د یوه اتل په توگه له دی منبر نه را کوزیرم . »

پدی وخت کی د مسجد د منبر څخه د ځوان ټولواک ، شاه امان الله د را کښته کیدو پر مهال د حاضر و خلگو له منځ نه د خوښی ناری پورته شوی چی :

– زنده باد پادشاه دلیر و شجاع ما !

– پاینده باد استقلال کشور ما !

د لیکي پای